

มคอ.3 รายละเอียดของรายวิชา

Course Specification

0111343 ระบบไวยากรณ์ไทย

(Thai Syntax)

รายวิชานี้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาไทย

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2562

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ร่วมกับคณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยทักษิณ

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัส ชื่อรายวิชา จำนวนหน่วยกิต รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน รายวิชาที่เรียนพร้อมกัน และคำอธิบายรายวิชา

0111343

ระบบไวยากรณ์ไทย

2(2-0-4)

Thai Syntax

ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับทฤษฎีไวยากรณ์ ระบบคำ และระบบวากยสัมพันธ์ของภาษาไทยโดยใช้ระเบียบวิธีภาษาศาสตร์

Basic knowledge of grammar theories, morphology and syntax of Thai language through the use of the linguistic methodology

2. ประเภทของรายวิชา

- ☐ ศึกษาทั่วไป
- ☐ วิชาพื้นฐานเฉพาะด้าน
- ☐ วิชาเอกบังคับ
- ☒ วิชาเอกเลือก
- ☐ วิชาโท
- ☐ วิชาเลือกเสรี

3. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา อ.ดร.ศรีอังคาร ถาวโรฤทธิ์
อาจารย์ผู้สอน อ.ดร.ศรีอังคาร ถาวโรฤทธิ์

4. ปีการศึกษา/ ภาคการศึกษา/ กลุ่มผู้เรียน

ปีการศึกษา 2568 ภาคการศึกษาที่ 2 นิสิตชั้นปีที่ 3

5. สถานที่เรียน

มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา

6. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

10 พฤศจิกายน 2568

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้/มีความสามารถ/สมรรถนะที่ต้องการด้านต่าง ๆ

- 1.1 อธิบายแนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการวิเคราะห์ระบบไวยากรณ์ไทยได้
- 1.2 อธิบายความหมาย ประเภท ของระบบไวยากรณ์ไทยระดับต่าง ๆ ได้
- 1.3 วิเคราะห์และจำแนกลักษณะ ประเภท โครงสร้างของระบบไวยากรณ์ไทยระดับต่าง ๆ ได้
- 1.4 มีความตรงต่อเวลา ซื่อสัตย์ รับผิดชอบหน้าที่ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น เป็นผู้นำและผู้ตามได้

2. วัตถุประสงค์ของรายวิชา

เพื่อพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย ตอบสนองนโยบายการพัฒนากำลังคนของประเทศ ในด้านการพัฒนาจิตใจ/อารมณ์ความรู้สึกของมนุษย์ หรือ **soft skill** ดังนั้นหลักสูตรจึงต้องปรับความลักษณะความรู้ ทักษะ และเจตคติให้สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนากำลังคนด้านนี้ โดยใช้ภาษาและวรรณคดี/วรรณกรรม เพื่อพัฒนาจิตใจ/อารมณ์ความรู้สึกของมนุษย์

หมวดที่ 3 ลักษณะการดำเนินการ

1. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

ภาคบรรยาย	ภาคปฏิบัติ	การศึกษาด้วยตนเอง
30	30	60

คำชี้แจง : ภาคการศึกษาคิดเป็นไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์

2. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์และช่องทางที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล

ติดตารางเวลาให้ผู้เรียนขอคำปรึกษา และ แนะนำทางวิชาการ สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง และอนุญาตให้สื่อสารทางโทรศัพท์

หมวดที่ 4 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
1-2	1. รายละเอียดของรายวิชา 1.1 ข้อมูลทั่วไป 1.2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ 1.3 ลักษณะและการดำเนินการ - คำอธิบายรายวิชา - จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา 1.4 การพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิต 1.5 แผนการสอนและการประเมิน 1.6 บรรยาย 1.6.1 ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับระบบไวยากรณ์ 1.6.2 ไวยากรณ์คืออะไร 1.7 มาตรฐานการเรียนรู้เรื่องไวยากรณ์ไทยช่วงชั้นต่าง ๆ	4	0	<u>กิจกรรมการเรียนรู้การสอน</u> 1. แจกประมวลการสอนและแผนการสอน 2. อธิบายแนวทางการเรียนการสอน ตก ลงเรื่องเกณฑ์การวัดและประเมิน 3. บรรยาย 3.1 ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับระบบไวยากรณ์ 3.2 ไวยากรณ์คืออะไร 4. อภิปราย 5. วิเคราะห์และสังเคราะห์วัตถุประสงค์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับระบบไวยากรณ์ไทยในมาตรฐานการเรียนรู้ที่ สพฐ กำหนด 6. เตรียมรายงานเดี่ยว : ผู้เรียนคิด “หัวข้อพิเศษ” ที่เกี่ยวกับ “การผลิตสื่อ/นวัตกรรมระบบไวยากรณ์ไทยกับการเรียนการสอน” นำเสนอหัวข้อพิเศษที่ตนเองสนใจในสัปดาห์ที่ 4 และนำเสนอผลการศึกษาในสัปดาห์ที่ 14-15 <u>สื่อที่ใช้</u> 1. Power point 2. มคอ.3	
3-4	1. ประวัติศาสตร์การศึกษา ภาษา 2. ประเภทของไวยากรณ์	4	0	<u>กิจกรรมการเรียนรู้การสอน</u> 1. บรรยาย 2. อภิปราย <u>สื่อที่ใช้</u>	

ลำดับ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
	3. ผู้เรียนเสนอ “หัวข้อพิเศษ” ที่เกี่ยวกับ “การผลิตสื่อ/นวัตกรรมระบบไวยากรณ์ไทยกับการเรียนการสอน”			1. Power point 2. เอกสาร	
5-8	ตำราที่อธิบายระบบไวยากรณ์ไทย 1. ไวยากรณ์แนวเดิม (Traditional Grammar) 2. ไวยากรณ์โครงสร้าง (Structural Grammar) 3. บรรทัดฐานภาษาไทย	8	0	<u>กิจกรรมการเรียนรู้การสอน</u> 1. ผู้เรียนรายงานกลุ่ม : ผู้เรียนแบ่งกลุ่มเพื่อศึกษาค้นคว้ารายกลุ่มในประเด็นที่สำคัญในรายวิชา 2. บรรยายสรุป <u>สื่อที่ใช้</u> 1. Power point 2. เอกสาร	
9	ทำข้อสอบย่อยระหว่างภาคเรียน				
10-13	วิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะของนักไวยากรณ์แนวคิดต่าง ๆ ในประเด็นต่อไปนี้ 3.1 ระบบหน่วยคำ 3.2 การจำแนกหมวดคำ 3.3 วลี 3.4 อนุพจน์/อนุประโยค/ประโยคย่อย 3.4 ประโยค	8	0	<u>กิจกรรมการเรียนรู้การสอน</u> 1. บรรยาย 2. อภิปราย 3. เขียนวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะของนักไวยากรณ์แนวคิดต่าง ๆ ในประเด็นต่อไปนี้ 3.1 ระบบหน่วยคำ 3.2 การจำแนกหมวดคำ 3.3 วลี 3.4 อนุพจน์/อนุประโยค/ประโยคย่อย 3.4 ประโยค <u>สื่อที่ใช้</u> 1. Power point 2. เอกสาร	

ลำดับ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
14	แนวคิดเรื่องไวยากรณ์ไทย ในหนังสือแบบเรียนไทย ในสมัยปัจจุบัน	2	0	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน 1. ผู้เรียนวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิด เกี่ยวกับระบบไวยากรณ์ที่ปรากฏใน หนังสือแบบเรียน 2. บรรยายสรุป สื่อที่ใช้ 1. Power point 2. เอกสาร	
15	ผู้เรียนนำเสนอ ผลการศึกษา “หัวข้อพิเศษ” ที่เกี่ยวกับ “การผลิตสื่อ/นวัตกรรม ระบบไวยากรณ์ไทยกับการ เรียนการสอน”	2	0	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน 1. ผู้เรียนนำเสนอ 2. บรรยายสรุป สื่อที่ใช้ 1. Power point 2. เอกสาร	
16	สอบปลายภาค				
17					
รวม		30	30		

2. แผนพัฒนาประสิทธิภาพรายวิชา (ระบุได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☒ 1. จัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของระยะเวลาทั้งหมดของรายวิชา
- ☐ 2. จัดการเรียนรู้ร่วมกับสถานประกอบการ องค์กร หรือหน่วยงาน
- ☒ 3. จัดการเรียนรู้เชิงรุก
- ☐ 4. รายวิชาส่งเสริมทักษะผู้ประกอบการของผู้เรียน
- ☐ 5. รายวิชาก่อให้เกิดนวัตกรรมของผู้เรียน โดยมีหนังสือรับรองการใช้ประโยชน์จากหน่วยงาน
- ☐ 6. จัดการเรียนรู้ผ่านช่องทางออนไลน์ (online) ร่วมกับ ในที่ตั้ง (on-site)
- ☒ 7. มีการพัฒนาสื่อการสอนแบบออนไลน์โดยผ่าน TSU MOOC
- ☒ 8. เปิดเผยคะแนนเก็บก่อนการสอบปลายภาค
- ☒ 9. ส่งระดับขึ้นตามเวลาที่กำหนด โดยไม่มีข้อผิดพลาด
- ☒ 10. มีการทวนสอบรายวิชาในระบบของคณะฯ
- ☐ 11. อื่น ๆ ระบุ

3. แผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ลำดับ	หัวเรื่อง/ประเด็น/รายละเอียด	วิธีการประเมิน/ลักษณะการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	คะแนน
1	มีความตรงต่อเวลา ซื่อสัตย์ ผิดชอบหน้าที่ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นเป็นผู้นำและผู้ตามได้	สังเกตจากพฤติกรรมนิสัย	ตลอดภาคเรียน	10
2	วิเคราะห์และจำแนกลักษณะ ประเภทโครงสร้างของระบบไวยากรณ์ไทยระดับต่าง ๆ ได้	-การวิเคราะห์ความรู้เกี่ยวกับไวยากรณ์ไทย	4-11	20
		-การสังเคราะห์ความรู้เกี่ยวกับไวยากรณ์ไทยในแบบเรียน/มาตรฐานการเรียนรู้ได้		10
		การศึกษาคนควาหัวข้อพิเศษการผลิตสื่อ/นวัตกรรมระบบไวยากรณ์ไทยกับการเรียนการสอน”	4-13	20
4	- อธิบายแนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการวิเคราะห์ระบบไวยากรณ์ไทยได้ - อธิบายความหมาย ประเภท ของระบบไวยากรณ์ไทยระดับต่าง ๆ ได้	แบบฝึกหัดเกี่ยวกับไวยากรณ์ไทย	4-13	20
		สอบปลายภาคสอบปลายภาคเรียน	16-17	20
คะแนนรวม				100

วิธีการตัดเกรด ☒ อิงเกณฑ์ (FIX-Rate)
☐ อิงกลุ่ม (T-Score)

การกำหนดช่วงคะแนนของเกรด

เกรด	A	B+	B	C+	C	D+	D	E/F
ช่วงคะแนน	≥80	≥75	≥70	≥65	≥60	≥55	≥50	≥0

หมวดที่ 5 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำรา เอกสารหลัก และข้อมูลสำคัญ

กำชัย ทองหล่อ. (2556). **หลักภาษาไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 54. กรุงเทพฯ : รวมสาส์น (1977) จำกัด.

วิจิตร ภาณุพงศ์. (2543). **โครงสร้างภาษาไทย : ระบบไวยากรณ์** (พิมพ์ครั้งที่ 15). กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

อุปกิตศิลปสาร,พระยา. (2545). **หลักภาษาไทย: อักษรวิธี วิจิภาค วากยสัมพันธ์ฉันท ลักษณะ**. กรุงเทพฯ :

ไทยวัฒนาพานิช.

2. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

ครูสภา ชุมชุมภาษาไทย. (2513). **คำบรรยายภาษาไทยขั้นต้น**. กรุงเทพฯ : องค์การคหของครูสภา. ครูสภา

ชุมชุมภาษาไทย. (2518). **คำบรรยายภาษาไทยขั้นสูง**. กรุงเทพฯ : องค์การคหของครูสภา.

จรัลวิไล จรูญโรจน์, ม.ล. (2560). **ภาษาศาสตร์เบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

นพวรรณ พันธุมธา. (2558). **ไวยากรณ์ไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ปราณี กุลละวณิช และคนอื่น ๆ. (2537). **ภาษาทัศน์**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2525). **เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย 3**. (หน่วยที่ 1 – 6).

กรุงเทพฯ : ฝ่ายการพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

มหาวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2525). **เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย 3**. (หน่วยที่ 7 –

15). กรุงเทพฯ : ฝ่ายการพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2554**. กรุงเทพฯ : นานมีบุค

พับลิเคชันส.

วิจิตร ภาณุพงศ์. (2528). **โครงสร้างของภาษาไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย

รามคำแหง.

วิไลวรรณ ขนิษฐนันท์. (2525). **ภาษาและภาษาศาสตร์**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สมทรง บุรุษพัฒน์. (2536). **วากยสัมพันธ์**. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยทางภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท

มหาวิทยาลัยมหิดล.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). **บรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม 2 :**

คำ การสร้างคำ และการยืมคำ. กรุงเทพฯ : สถาบันภาษาไทย.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **บรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม 3.**

กรุงเทพฯ : สถาบันภาษาไทย.

นิตยา กาญจนวรรณ เสาวลักษณ์ อนันตศาสน์ และทิพย์สุนทร อนันบุตร. (2560). **ลักษณะและการใช้**

ภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

บรรจบ พันธุมธา. (2555). **ลักษณะภาษาไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 15. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ผะอบ โปษะกฤษณะ. (2541). **ลักษณะเฉพาะของภาษาไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : รวมสาส์น

(1977) จำกัด.